

מסורת הש"ס

(א) [ע' תו' שכת יב: ד"ה רבי נתן], (ב) סנהדרין יב: (ג) כס"א: והיום, (ד) כס"א ליתא, (ה) כס"י אינו, (ו) אולי צ"ל ולעכת,

תורה אור השלם

1. קלים היו רדפני
מנשרי שמים על ההרים
דלקנו במדבר ארבו
לנה איכה ד יט

2. שמור את חרש
האביב ועשית פסח לוי
אלהך כי בחרש האביב
הוציאך ה' אלהיך
ממצרים לילה:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ולא תפוס
כ"י דמסייע להו קרא
דכתיב שמור את חדש:

הגהות מהר"י

לנרא
 [א] ירמ"י ד"ה נקיס כ"ז
 קהרי ב"ד עיננו את חודש
 אלול כ"ז:

מוסף רש"י

שמור אביב של תקופה
שידור ברדש ניסן.
שמור תקופה ניסן של
תמה סיף בתוך תדושה
של לנגט, אביב ניסן
ניסן של תמה שזן ניסן
קרי אביב אלף של
ניסן תהושה שמחברת
שזן וקרי ושמך תחשמן
ישי וקרי ושמך תחשמן
תהמה הם, ותהי תהמה
של תמה סיף ניסן ימי
תדושה תחן ימי תדושה
של לנגט, דמתי שזן
שזן תחן תדושה שזן
אלף של לנגט תחשמה,
אשמשנישן של ניסן של
תמה תחן בתוך ימי
תדושה לנגט תחמה,
ומה ימי תדושה ימי
ישי, מחן וקרי ישי
שזן, שזן וקרי ישי

קלא אים לבו. דטענ חסרונ ממה נפשך כסדר
ואחד חסר ואס איתא דחסרונו לשבט כבר יא
ובא אלנו אף למקום שאין שויתי ב"ד של ניסן
אס חסרונ תמוז ואב שהרי תמוז תמיד חסר:

תרי ירחי חסירי קלא
לחל חסרת חסרת

לכבד בחדש בתשרי
דבכלאי יומא רבה
אסחיד אמר להו אל
"מכבר" ר' יוחנן כל ה
ולא ממו שלוחי תש
גזירה ניסן אמו תשרי
חייא בר אבא אילקע
ממו שלוחי ניסן ולה
ועברי חד יומא ולא
שמו רבי יוחנן ואיקע
לכו היבא דממו שלוח
תשרי ליעבור תרי יומי
רבא הוה רגיל דהוה
יומי וימנא חדא אשור
בתעניתא כוליה יומי
ההוא גברא א"ל למח
א"ל מוהיא את א"ל כ
אחריתו קרי עליה יק
ליה רב הונא בר א
דמשכה תקופת טבת
עברה להריא שתא
שמו²⁰ את חדש
של תקופה שיהא ב
רב נתנו להנהו גה
דמשיים בקיבא דביר
במסיר והא נתן
לדירה דמגלו להו ע

ב כַּתְּמִינָא כִּי
שָׁמָּה עִיבְרוּ בִּיד אֶת הַחֹדֶשׁ וְיוֹם אֶחָד עֶשֶׂר
שָׁלָח: דָּן: אֵת סַפָּא אֲחִישָׁו. הֲרִיעַ מִתּוֹ עַד יֶדֶךָ
וְיָמִים וְיָ לֵילוֹת. אֵת סַפָּא אֲחִישָׁו עֲטִירָתוֹ עֲטִירָתוֹ
חֲוִים מִשְׁכַּח תְּקוּפָה עֵכָה עַד שִׁמְשָׁר בְּנִינָן.
נוֹפֶלֶת עַד יוֹם ט"ו וְקִימָא לָן דְּיוֹם הַתְּקוּפָה
אֲחֵר הִי בִּפְ"ק דְּסִנְהֶדְרִין (ו' יג.) מִנְחָלָא תְּקוּפָה
שִׁמְשָׁר בְּנִינָן וְלֹא עַד כִּלְלָא: עֲבָרָה לְהֵאֵשׁ סַפָּא.
הָ הָא בְּרַחֲמֵי בִּפְ"ק דְּסִנְהֶדְרִין (ו' יג.) אֵת סַפָּו
הָ הָא וְלֹא עֲבָרָה כֹּחְמִיבָהּ אֵלָּא וְהָא כִּלְחָרִים
הָ הָא קֶרֶף דְּכַמְבִּי (ה') אֵת חֲדָשׁ הַלְבִּיבִי שִׁיבָה
הָ הָא יוֹסִיד תְּקוּפָה יוֹסִין שִׁינָן עַד חֲמֵה נִכְנָה
עַל שֵׁי בִּישׁוֹל הַתְּבֹאֶה וְנִישׁוֹל הַתְּבֹאֶה אִינוּ
חֲמֵה שִׁהֲקִין הַמְּחֹרֵף וְחִי חֲשֹׁבֵן הַחֲמֵה הֵם
וּמֹמֵר שִׁיבָה חֲמִידוֹשׁ וְאִין לָשׁוֹן חֲמִידוֹשׁ נוֹפֵל אֵלָּא
שִׁשָּׁה בְּחֹלְדוֹתֶיהָ. וְאִשְׁמַעְיִין קֶרֶף שִׁיבָה יוֹסִין
לָשׁוֹן לְחֹלֵל הַלְבֵנָה שְׁחָו עֲדִין מְחִידוֹשׁ הַלְבֵנָה
יִשְׁבָּה אֵת וְאִינוּ הָא הִי תְּקוּפָה יוֹסִין בִּיּוֹם ט"ו
לְעֲבָר אֵת הַשָּׁנָה אֵלָּא עֲבָר אֲחֵר וְנִדְחָה אֵת
פֶּלֶא הַתְּקוּפָה בִּיּוֹם י"ד אֲבָל כִּשְׁרִיבָה חֲבֵה בִּיּוֹם
זוֹ לְעִיבְרוֹ שֶׁל אֲחֵר וְאִרְבֵּיהָ הַשָּׁנָה לְהַתְּעַבֵּר
אֲחֵר שֶׁיִּמְנָח לָשׁוֹן שֶׁל חֲמֵה מִשְׁחָר בְּחֹךְ חֲדָשׁ
מִפְּרִשְׁתִּין לֵה בְּסִנְהֶדְרִין (סג.) אֲלִיבָה לְחִלְחָרִים
מְעַבְרִין אֵת אֲחֵר וְכִי מִטְּוִי לְט"ו מְעַבְרִין אֵת
יבֵּב שֶׁל תְּקוּפָה. דְּהִינּוּ יוֹסִין שֶׁל חֲמֵה שִׁיבָה
נִכְנָה: סִיבָרָה דְּמַשְׁלִי לְיוֹמָא. שִׁשָּׁה מַשְׁלִים
הַחֲמֵה שְׁלִיטוֹ מַחְשִׁין עַד עֵרֶב וְזִכְרָה:

ממני

ארבעה ראשי שנים פרק ראשון ראש השנה כא.

לז"י אקצ'אבב' בחדר בתשרי. אחד עשר היה לפני ככל ועשירי לפני ארץ ישראל לעזרה ללול ומחם המחום בא דהא יוה"כ היה א"י ציוה"כ של בני ככל בא סמוך לחשכה והוא היה ערב יוה"כ לפני א"י ואמרו לו אספיד לן כלומר ונאסר לאכול גם עתה דיוה"כ

אית דהו דוי אקלע
מקדש שינה ביט ל' שג חנה סמון
לספד שלא ביב שבוס ביום לבא
מ' א' חנה סמון

וּלְקַבֵּל עִדּוּתוֹ וְיָדַע שֶׁלֹא יִקְדְּשׁוּ עַד
 לַחֲמֵר בְּיוֹם לִיאָ אֲזַל לֹא הִמָּחִין עַד
 לַחֲמֵר שִׁשְׁמַע שִׁשְׁמַעוּ וְאִין מַעֲדִין
 עַד שִׁשְׁמַע מִבֶּד־מִקְדָּשׁ לִקְרָא (ו"ב)
 אֲפִי' שְׂדִיעַ שְׁמֵרָה יִקְדְּשׁוּ וְאִין
 וְהִיאֵךְ יִיחָס לֹאֲכֹל יִישׁ כֶּאֱךָ וְדִא
 אִיסוּר כִּתּוּב לִדְּוִיחָא וְי"ל הַמֶּנֶן
 לְקַמֵּן בִּפְרָק שְׁנֵי דִּקָּה. וְשֵׁס' אֲשֶׁר
 תִּקְרָא וְשֵׁס' מִקְרָאֵי קִדְשֵׁי יִין בּוֹמֵן
 תִּין שֶׁלֹא בּוֹמֵן וְאִמְרִינֵן בְּגַמ' אֲחַס
 אִפִּי' שׁוֹנְגִים אֲחַס אִפִּי' מִזִּידִים וְאִפִּי'
 מוֹטְעִין וְהֵא דְּפִרְקָא בִּפְרָק גַּב
 הַגִּסָּה (פִּתּוּלֵי דִּקָּה: וְשֵׁס' גְּבִי שֵׁס'
 בִּיזוּ"כ פִּטְטוֹר דְּגִזְיָה הוּא וְיזוּ"כ
 דִּהִיאֵךְ שֶׁמָּא שִׁנְתָּה הוּא וְלֹא אִמְרִינֵן
 אֲחַס אִפִּילוּ מוֹדִינֵן הֵם הוֹקֵעֵב לֵהֶם
 הַחֲדָשׁ בּוֹמֵן וּמַפְסִי הַגּוֹרֵה לֵב עַשׂו
 יוֹזִי"כ בְּעִשְׂרֵי וּשְׁפִאלוּהֵי בְּיוֹם הַשָּׁמַעַת
 שֶׁלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה וְאִין יוֹזִי"כ אֲלֵךְ בְּעֶשְׂרֵה
 כִּתְּשִׁי אֲזַל הֵכָּה לֵהֶם הִיא עֲשִׂירִי
 וְלֹא דְּמִי נִמְנֵי לִהְיוֹת דִּפִּי' דְּסִנְהֵרִיתִין
 (דִּקָּה: י"ג) שֶׁבֶקֶת חֻקִּים רַחֲמִינִן
 עַל עֲמָלוֹ דְּכִמְדִּי כִי אֲכֹלוּ הַפֶּסַח בְּלֹא
 כִּכְמוֹז וְגו' וּמַפְסֵד שְׁעִירוֹ הַזֶּה
 בְּיוֹם ל' שֶׁל אֲדָר וְאִיסוּר הוֹאִיל וְרִאִיו
 שְׁקוּעֵנו יִין וְלֹא אֲמִינֵן אֲפִי' אֲחַס
 שׁוֹנְגִים יִין מִשּׁוֹם דִּלָּא שִׁיךְ אֲלֵךְ
 בְּנוֹן יוֹם ל' אִלּוּ יוֹם לִיאָ כְּשִׁקְוֹעֵין
 בַּחֲדָשׁ מִהֵן רִ"ח לַחֲסָר ל' לַעֲבֹד
 שֶׁלֹא כִדִּין אִלּוּ עַל פִּי עֵדוֹת שֶׁקֶר:
 בִּי חִוִּית דְּרִשְׁבֵּתָה תְּקוּפַת שְׁבַת עַד

מִתְנִי' שִׁחֵרֶר בְּנִינָן, שְׁתַּקּוּפָה יִסָּן
 וְנִפְלְתָה בְּיוֹם ט"ו וְיִקְרָאָהּ לָן (וְסֻדְרִין דָּף ג'.) יוֹם תַּקּוּפָה מִתְחַלֵּל
 וְנִתְחַלֵּל מִתְחַלֵּל תַּקּוּפָה מִשְׁכַּח עַד שִׁחֵרֶר עַד שִׁחֵרֶר כְּבָלָה עֲבֵרָה
 אֵלֶּיָּהּ שֶׁחַח מִשּׁוּם דְּמִכִּי עֲמֹר לָן חֵדֶשׁ הָאֲזִיז אֲזִיז עַד תַּקּוּפָה
 יִסָּהֵא בְּחֵדֶשׁ יִסָּן וְיִמּוֹס י"ד וְאִילָן יִשְׁנֵה הָיָה וְאִילָן הָיָה תַּקּוּפָה
 יִסָּן וְנִפְלְתָה בְּיוֹם ט"ו לֹא הָיִינוּ לָרִכִּין לְעֵבֶר הַשָּׁנָה אֲלֵא עֲבֵר אֲדָר
 וְנִתְחַלֵּל יִסָּן יוֹם אֶחָד וְתִפְּלוּ תַּקּוּפָה בִּי"ד כ"י כִּי קִבְּרִיתִי (וְיִסָּהֵא
 וְנִתְחַלֵּל) וְנִתְחַלֵּל יִסָּן (ג'.) תַּקּוּפָה שְׁחִיר אֲזִיז דְּלִפְנֵי הָחֵם א' עֲנִיָּן
 כְּבוֹלֵה אֲזִיז (דָּף ט"ז) וְנִתְחַלֵּל חֵדֶשׁ א' (מִקְרָא) וְנִתְחַלֵּל חֵדֶשׁ אֲזִיז כִּלְחָסֵר
 אֲדָמִירִין הָחֵם אֲחֵרִים תַּקּוּפָה יִסָּן (הוּ) קִימִי וְיִמִּי דְרֵשָׁה דִּהְכָּא
 וְקִישִׁי לְפִירוּשׁ הַקּוּנִי' דְּכַ' הִיוּ בְּדִקְקִין (שֶׁס דָּף מ"א) מִשְׁמַע
 הָיָה ט"ו עַל חֵדֶשׁ הוּם אֶחָד דְּקָאֻר עַד מִתִּי מִזְכְּרִין עַל
 הָיָה וְנִתְחַלֵּל אֲזִיז ע"י י"ד לֶכֶךְ לָרִכִּין לְפִרְשׁ דִּהְכָּא קָאֻר
 עַד דְּמִשְׁכַּח שִׁחֵרֶר אֲפִילוּ ע"י עֲבִיר אֲדָר א"י דְּמִשְׁכַּח עַד שִׁחֵרֶר
 וְשִׁחֵרֶר כְּבָלָה הָיִינוּ כְּגוֹן דְּנִפְלְתָה תַּקּוּפָה יִסָּן בְּשִׁנְסָר דְּרִי מִעֲבֵרָת
 מִתִּי לֹאֲדָר הָיָה הָיָה נִפְלְתָה וְשִׁחֵרֶר וְאִין כֹּאֵן אֲזִיז כְּלָל בְּחֵדֶשׁ יִסָּן
 וְאִין לְקִשּׁוֹת לְעֵבֶרֶת לֹאֲדָר וְלִשְׁכֵּט (דִּהְכָּא בְּכֵרֵךְ אִין עֲנִירִין (וְיִסָּן
 א' (שֶׁס) אִין פִּזְחִינִי מִן חֵדֶשִׁים מִעֲבֵרִין עֲבֵרִין וְלֹא יוֹמֵר מִתִּי
 וְיִפְרֵשׁ בְּגַמ' (שֶׁס דָּף ט.) לֹא נִרְאֵה לְעֵבֶר יִתֵּר עַל שְׁמוּנֵה וְמוֹקִי
 לֵה בְּשָׁנָה מִעֲבֵרָת אֲבָל בְּשָׁמוּנֵה יוֹמֵר עַל שְׁעֵה:
עֲבֵרָה אֲחֵרִי שְׁחִיר וְאֵי חֲדָשׁ אֵלֶּה. תִּימָה דִּתְחִיל בְּכ"ק
 דְּסֻדְרִין (דָּף י"א) (שֶׁס) עַד ג' פִּימִינִי מִעֲבֵרִין
 הַשָּׁנָה עַל הָאֲזִיז וְעַל פִּירוּת הָאִילָן וְעַל תַּקּוּפָה עַל שֵׁס
 מִסָּן מִעֲבֵרִין עַל אֶחָד אִין מִעֲבֵרִין וְשִׁבְצִי לֹאֲדָר הָחֵם עַל שֵׁס
 וְאִיזִיבֵינוּ לָן עַל תַּקּוּפָה שְׁחִינִי אִין דִּילְמָה מִעֲבֵרִין וְקִימָאָה בְּחִקִּי וְי"ל
 וְהָחֵם מִתְחַלֵּל מִתִּי אֲזִיז אֲבָל הָכָּה תַּקּוּפָה יִסָּן עֲלֵיהּ לְבֵדֵה
 מִעֲבֵרִין וְיִרִךְ טַעַם יִתֵּר דְּמִקְרָא עַד דְּרֵשִׁי הָכָּה וְהָכָּה מִיָּא שְׁחִי:

3.

עין משפט
נר מצוה

קח א מ"י פ"ג מהל'
קידוש החדש הל' יז:
ק"ב ב מ"י שס פ"ד הלכה
ז:
ג [מ"י] שס הלכה א):

רבינו חננאל

[illegible][illegible]

50